

NOVICE

Uboj zeta pred sodiščem. Posestnik Franc Kolarič se je oženil pred 4 leti s Pavlo, hčerko 62letnega Franca Dolinška, posestnika v Grajeni. Po poroki se je preselil k ženiniim staršem v upu, da bo dobil posestvo. Kolarič pa je ravnal slabo s svojo ženo, radi tega ni bilo nič s predajo posesti in to je silno jezilo zeta, proti kateremu je bila posebno taščica. Letos dne 8. maja je prikolovratil Kolarič pijan domov ter je začel groziti ženi in njenim staršem. Žena je utekla k sosedu, pijanec se je pa lotil s sekuro vrat, za katerimi sta spala stari Dolinšek in njegova starejša hčerka. Po silovitih udarcih so vrata odnehala in oče Dolinšek je v silobranu segel po nož za rezanje satovja in sunil nasilneža v desno stran trebuha. Težko ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je pa umrl. Dne 20. decembra je stari Dolinšek pred mariborskim sodiščem vse skesano priznal in je bil obsojen radi prekoračenja silebrana na enoletni zapor.

Ob živino ga je spravil. Še ne razkrinkan lopov se je priklatil k posestniku Gombocu v Potrni. Na hlevu je zamašil vsa okna in nato je zažgal kup slame. Gospodar je našel zjutraj v hlevu zadušena dva konja in dve kravi.

Ponarejeni 10dinarski novci so se pojavili v Celju. Potvorbe je lahko spoznati.

V duševni zmedenosti v Ljubljano. Letos dne 27. novembra je zginila v Ljubljani neznano kam od doma gospa Minka Golob, soproga bivšega železniškega direktorja. Vsa poizvedovanja ter povpraševanja za zginulo so bila zaman. Dne 19. decembra so čistili zatvornice elektrarne na Fužinah. Delavci so zapazili pred zatvornicami neznano utopljenko, v kateri so prepoznali novembra izginulo gospo Golobovo. Pokojna je kazala večkrat znake

duševne zmedenosti in je storila obupno dejanje v nerazsodnosti.

Vlomilci so v zadnjem času v ponočnih urah pridno na delu po Ljubljani. Iz trafike gospe Scagnettijeve so odnesli 1800 Din gotovine ter več cigaret. Zemljemercu Alojziju Fakinu na Glincah in v isti hiši stanujočemu uradniku Francu Boltežarju obleke za 4500 Din. Na vlome pred prazniki so se gotovo tudi letos spravili preizkušeni in že večkrat kaznovani ljubljanski vlomilci.

Vlak ubil konja. Na železniškem prelazu na Viču pri Ljubljani je odbila lokomotiva enega konja s tako silo, da je obležal mrtev. Konj je bil last posestnika Sirnika z Vidovdanske ceste. Sirnikov hlapec je pripeljal s parom konj voz snega do železniškega prelaza, kjer ga je nameraval stresti v jarek

ob progi. Radi ledu na cesti ni mogel z vozom tik jarka in je moral konja izpreči. Zapregel je živali zadek k vozu, da bi potegnila konja voz bliže k jarku. Ko je bila vprega na tiru železnice, je prišlo do zgoraj omenjene nesreče.

Vlom v krčmo. O položaju dobro poučeni uzmoviči so obiskali v noči v Kamniku gostilno pri Malovrhu na Grabnu. Odnegli so 40 kg masti, 20 gramofonskih plošč, čevlje in še nekatere druge malenkosti.

Od nočnega požara obiskana domačija. V vasi Orehovlje pri Kranju je nenadoma izbruhnil ob 3. uri po polnoči požar v 50 m dolgem gospodarskem poslopju posestnika Snedica. Požar je preskočil na hišo in upepelil pod strešje. Z lepo urejenim ter prenovljenim gospodarskim poslopjem je zgorela: krma, vozovi, orodje, motor, slamo-

Atentat španskih prevratnežev na ekspresni vlak Barcelona—Sevilla. Izpod razvalin vagonov so potegnili 20 mrtvih in 40 hudo ranjenih.

za naslov Vašega gospoda ženina. Pošiljam Vam ga v tem pismu. Žalibog se že prihodnji teden namerava odpeljati v Ameriko. Hitite torej! Zelo me bo veselilo, če Vam le količkaj morem pomagati. Boltežar.»

In končno je Hubert moral poslati Timu brzojavko, v kateri ga je pozval, naj se vrne, ker je vse v redu.

— — —

To leto so imeli ljudje hudo žetev. Sonce je vroče pripekalo, tako, da je vse žito hitro zorelo in vse naenkrat sililo pod srp. Vsak drugi dan pa je prišla nevihta. Bil je torek in Hubert je vstal zgodaj. Šel je v gozd in legel med vresje. Nenadoma ga je zašumelo za njim. Planil je kvišku, se ozrl in zakričal. Pred njim je stal Belčarjev Tonče. Ustrašil se je ravno tako kakor Hubert. Stisnil je pesti in zavpil: »Ne smemo vedeti, da sem tukaj — nikomur ne smete povedati! — Gorjé vam, če —!« Nato je izginil.

Hubert je tekel najprej po Eriko in z njo je šel k Boltežarju na polje, kjer mu je povedal, da se potika Tonče v okolici. Ponoči nato sta se v nevihti odpravila Hubert in Boltežar z občinskim stražnikom, da bi v temi zajeli Tončeta, ki se je najbrž skrival v koči na

barji. Ko pa so prišli do barja, je treščilo in kočica se je užgala. Tekli so h koči, pa je bilo že prepozno: našli so le kup ožganih podrtij še, o Grčarici in Tončetu pa ni bilo ne duha ne sluha. V dolini je v tej strašni noči začelo goreti še na dveh krajih — — —

Ko je šel Hubert zjutraj proti domu, je našel pod križem Tončeta in Liziko. Tonče mu je povedal, da je on zažgal očetoovo žago, ukradel očetu denar, Biance pa da on ni ubil. Sedaj hoče spraviti Liziko v mesto, toda nihče naj ne ve za to.

Doma je Hubertu povedala Padovka, da je že Boltežar poslal ponj, ker se je stari Belčar obesil.

Hubert je hitel na žago. Starec je mrtev ležal sredi sobe. Boltežar je pokazal Hubertu na mizo, kjer je bilo napisano s kredom: »Grčarja naj takoj izpuste. Jaz sem ubil Bianco. Tonče je nedolžen. — Jakob Belčar.«

— — —

Preteklo je nekaj dni. Prišel je na graščino stari Čresnik, graščak, ki je nekega večera obiskal Huberta. Ponudil mu je posestvo za nizko ceno v nakup. Hubert se je odločil, da kupi, če mu pritrdita dva: Erika in Boltežar —.

severa proti jugu plavajočega ledu. Plavajoče ledene gore danes enostavno razstrelijo. V splošnem pa so tudi danes zgube potniških in tovornih ladij precej številne. Trgovska mornarica na celem svetu je zgubila leta 1931 315 ladij s 300.000 tonami (tona = 1000 kg). Pred tremi in več leti, ko je bila gospodarska kriza še le v povojih, in je bil pomorski promet živahnejši, so bile zgube ladij bolj občutne. Leta 1926 se je potopilo 653 ladij s 500 tisoč tonami, leta 1929 celo 679 ladij s 610.000 tonami. Višina omenjenih izgub nam bo postala prav jasna, če jo primerjamo z grad-

reznica, mlatilnica in še razna druga oprema. Pogorelčeva stara mati je pripovedovala, da je tokratni požar pri Snedicu ali pri Ansovih že četrti, odkar ona pomni.

Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobit itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Opozorjamo na inserat nove zabavne knjige »Don Kihot« (izgovori: Don Kišot), ki opisuje tega prebrisane plemenitnika, imenovanega tudi Vitez žalostne postave, tako da bo razvedrila mlade in stare!

Denarnice za drobiž kupite najbolje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

*

Božič pod nebotičnikom v Njujorku.
Na božičnem drevesu je 3000 lučic.

njo novih ladij. Leta 1928 je bilo spušenih v morje 869 novih trgovskih ladij s skupno 2.699.239 tonami. Leta 1929 je bilo zgrajenih 1012 novih ladij z 2.793.210 tonami, in leta 1930 novih ladij z 1.617.115 tonami. Leta 1930 je znašala zguba eno tretjino po številu in na tonaži eno sedmimo novih zgradb. Leta 1931 je bila zguba po številu nekaj nad polovico in na tonaži približno eno petino v morje na novo spušenih ladij.

Kačji piki.

Najbrž ni v sedanji povojni dobi nobene ga polja, ki bi bilo obvarovano pred hlaskanjem po rekordih. Po

Jesen. Hubert je srečal Eriko v gozdu. Obstala sta drug pred drugim. Hubert je videl, da je Erika zardela. Ali je slutila, kaj ji hoče reči? In Hubert ji je rekel: »Erika, prosim vas, bodite moja žena!«

Sprva mu ni odgovorila ničesar; nekaj časa je šla molče poleg njega ... nato pa je vprašala:

»Zakaj?«

Povedal ji je po resnici: »Ker vas srčno ljubim.«

S tresočo roko je segla po njegovi, nato pa jo je zopet izpustila. Ko sta šla dalje po poti, je rekla:

»Toda jaz sem samo neznatna učiteljica na deželi.«

»Erika, boste pa velika učiteljica na deželi!« ji je odgovoril Hubert.

Nato ji je povedal o svojem načrtu, da namerava kupiti graščino. Če bi se mu le posrečilo, da dobi še Boltežarja za oskrbnika, svetovalca in prijatelja, potem bi poskusil. Na robu gozda mu je Erika dala roko in ustnice v poljub.

In z milimi očmi ju je blagoslovil jesenski gozd.

Belčarjev Tonče je bil obsojen na dve leti. Šipčeva Lizika ga je čakala v mestu. Čakala je na re-

DRUŠTVENE VESTI

Organizacija in mladina.

Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Velenju.

Živimo v dobi, ko povsod prevladuje goli računarski duh, ko je goli sebični razum na pravil človeka nezadovoljnega in mrzlega — brezbržnega za dobro stvar in delo v blagor skupnosti. Med ljudmi pojema vez skupnosti in medsebojne ljubezni; vsak hodi po svoji poti, drug drugega prekaša v povzdigovanju lastnega jaza. Vsak hoče biti prvi, vsak hoče več veljati; drug izpodriva drugega, drug odrija drugega z vidnejših in vplivnejših mest. Ni več onega medsebojnega spoštovanja ter ljubezni, ki je še nedavno vladala med nami; odjenjala je vez medsebojnega prijateljstva, ki nas je tesno oklepala v veselih in žalostnih dneh.

To je sad nove kulture — lažikulture, ki jo je nam prineslo prosvetljeno 20. stoletje. To je stvar, ki nam daje mnogo misliti. In za rešitev tega problema je predvsem poklicana mladina. Ona mora prva v svojih vrstah obnoviti duha skupnosti in socialne ljubezni. Če hoče zanesiti tega duha enkrat med ljudstvo in vse njegove sloje, mora predvsem sama biti prožeta tega duha. Ta občestveni duh se ne more gojiti drugje, nego v občestvu, to je v društvu. V skupnosti je moč, to načelo naj velja vselej in povsod pri našem delovanju. Skupno delo v prosvetnih in gospodarskih organizacijah nam bo prineslo rešitev iz tega duševnega ozračja; prosvetne in gospodarske organizacije nam bodo vzgojile nov rod, ki bo položil temelj boljšemu našemu življenju.

Redki — hvala Bogu redki — so tisti, ki ne marajo za društveno življenje, ki ob našem delovanju stoje na strani, ki se nam posmehujejo in podcenjujejo naše delo in naše uspehe. Iz sebičnosti ali užaljenega samoljublja se odtegujejo od naših vrst ter nam nasprotujejo, kjer pač morejo. In baš tem moramo s skupnim in vztrajnim delom pokazati, da se jih ne bojimo, da je vse njihovo nasprotovanje brezplodno in brez podlage.

Belo kot sneg in svežeduhteča naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

Iz organizacij, kjer deluje mladina z veseljem radi notranje potrebe za povzdigo življenja, bodo izšli iskreni ljudje, ki bodo v korist družini, občini, cerkvi in državi, ki bodo povsod podirali sedanje računarsko, sebično ter puhlo omiko ter pripravljali pot edino pravi krščanski omiki. Ta mladina bo nositeljica prave narodne in krščanske prosvete. Oznanjevalka bo z besedo in dejanjem ideje bratstva in ljubezni, brez katere se ne dajo udeležiti velike smernice sedanjega papeža o novem gospodarskem redu: o stanovski reorganizaciji človeške družbe.

*

Kamnica. Posebno v zadnjem času se je začelo prav upapolno zanimanje naših pridnih fantov in deklet za vedno višjo izobrazbo in živahno društveno življenje. Da so priredili

štev iz samote in trpljenja, čakala svojega dragega.

Grčar se je vrnil domov. Hubert ga je vzel k sebi in mu dal udobno sobico. Hodil je okrog kakor v sanjah in pomežikoval na soncu. Ta sin gozda je v zaporu tako bridko hrepenel po gozdu, da bi mu sedaj ne mogel več storiti žalega s sekiro. Pozimi je umrl. Hubert je večkrat premišljeval, kakšen bo Grčar, ko bo ležal na mrtvaškem odru. S sršastimi lasmi, s čemernim obrazom je ležal tam. Toda njegove roke! Tako preproste v svoji zasukani obliki, tako razsekane v življenju, ki je bilo polno težkega dela, sedaj pa mirno sklenjene na prsih — — —

Erika Grubelnikova je postala Hubertova žena. Boltežar je trdil, da bo najsijajnejša žena v vsej pokrajini.

Ob tihih, dolgih večerih večkrat sanjarita Erika in Hubert o bližnji pomladi. Tedaj se bo začelo novo življenje.

Brez te cvetoče mlade žene bi Hubert ne strpel v tej zimski samoti. Tako pa je bil vedno zadovoljen, tudi če je sedel pri svojih knjigah. Dovolj mu je bilo, da je vedel, da je Erika v hiši, in ni bil prav nič samotni. —